

PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU

CZYM JEST PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU „DŻUNGŁA”?

Przedprzewodnik do spektaklu to informacje, z którymi warto zapoznać się przed wizytą w Teatrze. Dzięki przedprzewodnikowi dowiesz się więcej na temat przedstawienia, na które się wybierasz. Znajdziesz w nim informacje m.in. na temat:

- ✿ wsparcia dziecka podczas pierwszej wizyty w teatrze
- ✿ treści i źródeł powstania spektaklu „Dżungla”
- ✿ estetyki, którą posługują się twórcy przedstawienia
- ✿ intensywnych bodźców dźwiękowych i świetlnych
- ✿ dostępności przedstawienia dla widzów o szczególnych potrzebach

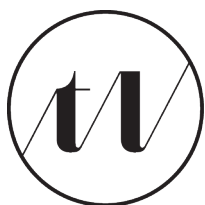
PO CO NAM PRZEDPRZEWODNIKI DO SPEKTAKLI?

Nowe spektakle Wrocławskiego Teatru Lalek powstają na podstawie różnych tekstów. Przedstawienia dotyczą ważnych, a często trudnych tematów. Wykorzystują zróżnicowane środki artystyczne. Zdarza się, że po ich obejrzeniu dzieci i młodzież zadają opiekunom wiele pytań. Odbiór przedstawień wywołuje żywe emocje. Przedprzewodnik pozwala się na te pytania i emocje przygotować.

DLA KOGO JEST PRZEDPRZEWODNIK?

Dla wszystkich, którzy chcą dowiedzieć się czegoś więcej o przedstawieniu, w tym:

- ✿ widzów, dla których jest to pierwsza wizyta w teatrze i chcą być przygotowani na nowe doświadczenia,
- ✿ rodziców i nauczycieli, którzy chcą być przygotowani na trudniejsze treści w przedstawieniach lub intensywne, mocno oddziałujące środki wyrazu,
- ✿ osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodnych lub w kryzysach zdrowia psychicznego.

**wrocławski
teatr lalek**

SPIS TREŚCI

1. Przed wizytą w teatrze.....	<u>4</u>
2. Pierwszy raz w teatrze – spektakle dla najmłodszych.....	<u>6</u>
3. Najważniejsze informacje o przedstawieniu „Dżungla”.....	<u>9</u>
4. O czym jest spektakl „Dżungla”?.....	<u>10</u>
5. Jaką estetyką posługują się twórcy przedstawienia?.....	<u>12</u>
6. Światła i dźwięki w spektaklu.....	<u>14</u>
7. Mapa bodźców sensorycznych w przedstawieniu.....	<u>15</u>
8. Czy przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnościami?.....	<u>18</u>
9. W jaki sposób rodzic może wesprzeć dziecko w odbiorze spektaklu i w doświadczeniu pierwszej wizyty w teatrze?.....	<u>20</u>
10. Słowniczek trudniejszych pojęć.....	<u>24</u>
11. Kontakt.....	<u>26</u>

PRZED WIZYTĄ W TEATRZE

Przedstawienie pod tytułem „Dżungla” gramy na Scenie na Piętrze Wrocławskiego Teatru Lalek. Wrocławski Teatr Lalek znajduje się w ścisłym centrum miasta, przy pl. Teatralnym 4. Możesz do nas dojechać komunikacją miejską. Najbliższe duże, płatne parkingi znajdują się w Renomie oraz w Narodowym Forum Muzyki. Jeśli nie czujesz się dobrze

na zamkniętych, wielopoziomowych parkingach, otwarte, płatne parkingi znajdują się przy ul. Teatralnej i przy ul. Podwale. Jest tam jednak niewiele miejsc i możesz mieć trudność z pozostawieniem samochodu.

Do Teatru warto przybyć chwilę wcześniej. Będziesz mieć wtedy czas, by spokojnie pozostawić kurtkę lub płaszcz w szatni i skorzystać z toalety. W szatni możesz również zostawić wózek niemowlęcy. W budynku przywitają Cię pracownicy obsługi widowni. Pracownicy obsługi widowni są zwykle ubrani na czarno i mają żółte plakietki z logotypem Wrocławskiego Teatru Lalek. Sprawdzą Twój bilet, pokierują do szatni i na widownię oraz odpowiedzą na pytania. Gdy wejdiesz na salę widowiskową, pomogą Ci w znalezieniu Twojego miejsca.

W hallu przy szatni znajduje się sklepik, w którym w weekendy możesz kupić teatralne pamiątki. Są tam też dwa ekrany, na których wyświetlają się dynamiczne zwiastuny różnych spektakli. Podczas spektakli weekendowych przy Dużej scenie działa kawiarenka teatralna. Możesz w niej kupić coś do picia i słodką przekąskę. Kawiarenka jest niewielka, więc czasem będziesz musiał poczekać w kolejce.

Przed rozpoczęciem spektaklu w foyer (czyli hallu, który znajduje się przed wejściem do sali widowiskowej) może być tłoczno i głośno. Wszyscy widzowie będą czekać na rozpoczęcie przedstawienia. Po przyjeździe do Teatru nie możesz od razu zająć miejsca w sali widowiskowej. W tym czasie aktorzy i obsługa przedstawienia sprawdzają, czy scena i widownia są idealnie przygotowane. Gdy wszystko jest dopięte na ostatni guzik, pracownicy obsługi widowni otwierają drzwi sali widowiskowej i zapraszają widzów do środka.

Na salę widowiskową wejdiesz przez wąskie, pogrążone w półmroku przejście. W przejściu wiszą duże panele miękkich tkanin, zadrukowane w liście w odcieniach zieleni. Przejście uruchamia doświadczenie dotyku, przeciskania się wśród bujnej roślinności dżungli. Jeśli nie lubisz ciemnych, wąskich przestrzeni, możesz zgłosić to pracownikom obsługi widowni przed rozpoczęciem przedstawienia. Pracownicy wprowadzą Cię inną drogą.

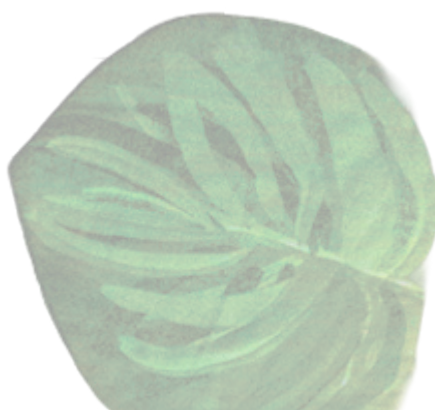
Na widowni dzieci i dorośli siedzą na wygodnych poduszkach. Jeśli nie lubisz siedzieć na poduszkach, możesz zająć miejsce na krześle. Krzesła przygotowaliśmy w ostatnim rzędzie widowni. Scena, na której znajduje się scenografia i grają aktorzy, mieści się na tym samym poziomie, co widownia. Widownia i scena to dwie oddzielne strefy. Widzowie pozostają na widowni, a aktorzy grają na scenie. Chwilę przed rozpoczęciem spektaklu pracownicy obsługi widowni zamykają drzwi do sali. Rozpoczynamy przedstawienie!

PIERWSZY RAZ W TEATRZE – SPEKTAKLE DLA NAJNAJMŁODSZYCH

Spektakl pod tytułem „Dżungla” wpisuje się w nurt teatru dla najmłodszych widzów, nazywanych często najnajami. To przedstawienia, które twórcy projektują z myślą o pierwszych doświadczeniach teatralnych, dla widzów w wieku od 6 miesięcy do trzech lat i bliskich im dorosłych. Pierwsze spektakle dla najnajów powstały we włoskim teatrze La Barraca w latach 80. XX wieku. Od 20 lat cieszą się dużym zainteresowaniem również wśród polskich rodzin.

Przedstawienia dla najmłodszych to formy kameralne. Trwają zwykle około 40 minut. Spektakle opierają się na łagodnych bodźcach wizualnych, dźwiękowych i dotykowych. Opowieść płynie swobodnie – widzowie mogą jej doświadczać na własny sposób. W przedstawieniach zwykle nie ma słów lub padają pojedyncze zdania. Aktorzy ożywiają elementy przedstawienia oraz z uważnością i spokojem wprowadzają najmłodszych odbiorców w świat teatru.

Spektakle dla najmłodszych wykorzystują łagodne i bezpieczne środki artystyczne. Scena oraz widownia pozostają cały czas delikatnie oświetlone. Kolory są utrzymane w spójnej paletce barwnej. Dźwięki są harmonijne. To pojedyncze słowa, śpiewanki, odgłosy przyrody i delikatna muzyka. Często wpisują się w nurt ASMR – dźwięków relaksacyjnych, przyjemnych. W przedstawieniach dla najmłodszych nie wykorzystuje się dymu scenicznego ani projekcji. Nie ma dynamicznych zmian scen, świateł, głośności.

Widzowie przedstawienia siedzą na wykładzinie, na miękkich poduszkach. Dzieci mogą zmieniać pozycje w trakcie spektaklu: siedzieć samodzielnie lub na kolanach dorosłych, położyć się. Układ widowni wspiera naturalną potrzebę ruchu, dba o wygodę odbiorców i sprzyja utrzymaniu koncentracji uwagi. Dorośli siedzą razem z dziećmi lub – gdy bliskich jest więcej – zajmują miejsca z tyłu tak, by nie zasłaniać innym widzom.

Widownia i przestrzeń gry aktorów znajdują się na tym samym poziomie – są rozróżnione kolorem lub oddzielone elementem scenografii. Aktorzy są blisko odbiorców, w uważnym z nimi kontakcie. Często po zakończeniu opowieści aktorzy zabierają oddzielającą scenę i widownię element scenografii i zapraszają odbiorców do wspólnej zabawy. Podczas tej części widzowie mogą dotknąć wybranych rekwizytów, pod opieką dorosłych powtórzyć teatralne zabawy lub zbadać przestrzeń.

Pierwszy spektakl Twojego dziecka może być niezwykłym doświadczeniem. To także świetna okazja, aby przyjrzeć się, jak dziecko reaguje na światła, dźwięki, kolory, nowe otoczenie i osoby. Pamiętaj, że Twoje dziecko dopiero uczy się teatru, dlatego jeśli się przestraszy, zaśnie lub będzie chciało wyjść, nie odbieraj tego jako niepowodzenia.

- Przed wejściem na salę widowiskową poprosimy Cię o zdjęcie butów. Na widowni przygotowaliśmy wykładzinę i kolorowe poduszki. Najmłodszy widzowie będą na nich leżeć, pełzać, przytulać się – dlatego musimy szczególnie zadbać o higienę. Jeśli nie lubisz siedzieć na poduszkach, możesz zająć miejsce na krześle. Krzesła przygotowaliśmy w ostatnim rzędzie widowni.
- Nie upominaj dzieci za ich spontaniczne reakcje podczas przedstawienia – bardzo nas one cieszą!
- Jeśli dziecko zacznie się niepokoić podczas spektaklu możecie wyjść na chwilę do foyer – pracownicy obsługi widowni pomogą Ci w powrocie, gdy maluch się uspokoi.
- W damskiej toalecie oraz przy Scenie na Piętrze znajdują się przewijaki. Możesz z nich skorzystać, gdy potrzebujesz wykonać czynności pielęgnacyjne.
- Możesz wyjaśnić dziecku, że w sali widowiskowej są dwie strefy: scena, na której występują aktorzy i widownia, gdzie dzieci i dorośli oglądają przedstawienie. Widzowie mogą wejść na scenę tylko, gdy aktorzy ich tam zaproszą.
- Na sali widowiskowej nie można pić ani jeść. Możesz skorzystać ze swojego picia lub jedzenia w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.
- Na sali widowiskowej nie można korzystać z telefonów komórkowych. Światło ekranu i dźwięki przeszkadzają innym widzom. Jeśli potrzebujesz skorzystać z telefonu, możesz to zrobić w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O PRZEDSTAWIENIU „DŻUNGŁA”

Przedstawienie pod tytułem „Dżungla” miało swoją premierę 7 kwietnia 2018 r.

Scenariusz spektaklu stworzyła oraz spektakl wyreżyserowała Alicja Morawska-Rubczak – specjalistka w dziedzinie teatru i tańca dla dzieci do lat 3. Autorką scenografii jest Barbara Małecka. Muzykę skomponował Wacław Zimpel.

W spektaklu występują trzy aktorki: Anna Bajer, Agata Cejba i Irmina Praszyńska.

Przedstawienie trwa 28 minut.

Przedstawienie pod tytułem „Dżungla” polecamy widzom, którzy ukończyli 6 miesięcy. Spektakl może być nieodpowiedni dla widzów młodszych. Ich wzrok nie jest jeszcze w pełni przygotowany na obrazy, które proponują twórcy.

Okolo 2. urodzin u widzów może pojawić się rozwojowy lęk przed ciemnością, która panuje na widowni. Taka reakcja jest w pełni naturalna. Jeśli niepokój związany z półmrokiem pojawi się u dziecka, warto zareagować na niego uważnością i wsparciem.

Jeśli Twoje dziecko jest szczególnie wrażliwe na bodźce wzrokowe, minimalna granica wieku może być wyższa.

O CZYM JEST SPEKTAKL „DŻUNGLA”?

Trzy kobiety siedzą bliskie sobie. Wyglądają, jakby przygotowywały się do odprawienia pradawnego rytuału: zaplatają włosy, malują twarze, pobrzękują bransoletkami. Do swojego kręgu zapraszają dzieci i dorosłych, zgromadzonych na widowni. Kobiety grają na instrumentach i przyzywają mieszkańców dżungli: tukana z kolorowym dziobem, puchatego leniwca i wielkiego

mrówkojada. Przybywają także motyle, które trzepoczą skrzydłami, i połyskujące świetliki.

W „Dżungli” przyroda jest bogata i łagodna. Dźwięki zwierząt, odgłosy orzechów, piasku, wiatru, nikłe światło dnia, które przebija się przez gęste liście, żyjątko świecące w nocy i zróżnicowane faktury tworzą świat wielowymiarowy i harmonijny. Człowiek jest jego naturalną częścią, która współistnieje na równi z innymi istotami. Wizja twórców jest idealistyczna – nie odzwierciedla dosłownych stosunków i zależności w świecie fauny i flory. Przypomina sen, utopijne marzenie.

Także relacje między postaciami są łagodne i harmonijne. Przywodzą na myśl współczesne koncepcje neoplemienności – zjawiska społecznego, które polega na odejściu od indywidualizmu na rzecz tworzenia nowych, emocjonalnych i tymczasowych wspólnot. Przynależność do nich jest płynna, oparta na pasji, zainteresowaniach, nastroju. Współczesne neoplemiona, po-

dobnie jak rdzenni mieszkańcy dżungli, tworzą własne kody kulturowe, specyficzny język, unikalne rytuały i gesty. Neoplemienność stanowi odpowiedź, naturalną próbę obrony człowieka przed wyobcowaniem i samotnością, jakie może nieść współczesny świat.

Twórcy przedstawienia czerpią inspirację do stworzenia spektaklu z kultury i tradycji Ameryki Południowej, a szczególnie amazońskiej dżungli. Przywołują na scenie kolory, dźwięki i zwierzęta z Amazonii. Aktorki śpiewają tradycyjną kołysankę Indian z plemienia Q'ero o Pachamamie. Pachamama to Matka Ziemia, inkaska bogini. Pachamama ofiaruje żyzną ziemię, opiekuje się siewem i żniwami. Łączy w sobie cztery elementy: wodę, ziemię, słońce i księżyc. Dla twórców ważna jest myśl amazońskiego szamana Davi Kopenawa Yanomami, że „wszystko ma w sobie życie – drzewo, skała, woda.”

„Dżungla” to spektakl głęboko osadzony w naturze i w doświadczeniu jej odczuwania, zanurzenia się w nią. Niech zatem stanie się zaproszeniem do wspólnego eksplorowania przyrody także poza teatrem. Warto szukać dźwięków, obrazów, faktur również w codziennym życiu: w uważnej obserwacji miejskiej fauny i flory, przesypywaniu pisaku, chodzeniu po trawie, dotykaniu szorstkich drzew, zimnych kamieni czy miękkiego mchu. Przyroda jest dla dzieci doświadczeniem, które angażuje wszystkie zmysły. Spektakl, książeczka edukacyjna czy nagrane dźwięki mogą być znakomitą ćwiczeniem dla wyobraźni, punktem wyjścia do zmysłowego doświadczenia świata i poczucia wspólnoty.

Szczegółowy opis każdej sceny znajdziesz w rozdziale „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie [15](#)

JAKĄ ESTETYKĄ POSŁUGUJĄ SIĘ TWÓRCY PRZEDSTAWIENIA?

„Dżungla” to przedstawienie, które łączy żywy plan i elementy teatru formy. To znaczy, że występują w nim aktorki w kostiumach i charakteryzacji. Aktorkom towarzyszą różne formy. Zwierzęta: tukan, leniwiec i mrówkojad, to lalki teatralne. Przypominają duże maskotki. Aktorki animują je, czyli ożywiają. Dzięki animacji zwierzęta poruszają się, mają swoje zwyczaje i charaktery. Poza lalkami w przedstawieniu występują również inne, bardziej abstrakcyjne formy. Motyle to delikatne skrzydełkach na plastycznych gabiotach – cienkich, elastycznych drucikach. Świetliki powstają przy pomocy maleńkich, świecących kulek.

Przedstawienie jest utrzymane w stonowanej, harmonijnej kolorystyce. Przestrzeń gry to duże koło ze sklejki w naturalnym odcieniu. Horyzont jest stworzony z prostokątnych, sklejkowych paneli, wyciętych w ażurowe wzory liści. Liście są duże, a ich kontury wyraziste. Jasnobrązową konstrukcję oplatają miękkie, materiałowe liany w odcieniach zieleni i brązów oraz zielono-brązowe poduszki w kształcie liści. Przestrzeń otula łagodne, rozproszone, lekko przyciemnione światło. Jego kolory zmieniają się stopniowo, delikatnie. Kontrastowym elementem są fluorescencyjne wzory na twarzach i dłoniach aktorek oraz białe elementy, które świecą w ciemności. Koncepcja plastyczna przedstawienia współgra z etapem rozwoju wzroku najmłodszych widzów: w pierwszych miesiącach uwagę dzieci przyciąga to, co kontrastowe i wyraźne. Taki świat jest dla nich bardziej czytelny i przystępny. Jednocześnie twórcy przedstawienia dbają o to, by bodźce nie były zanadto męczące.

Dramaturgia spektaklu jest osadzona w rytmie, muzyce, powtarzalności. Piosenka, motyw muzyczny, działania wracają w różnych odsłonach. Rytm przedstawienia jest spokojny, przewidywalny. Sprzyja synchronizacji wewnętrznego rytmu dziecka: oddechu i bicia serca, z działaniami na scenie. Dzięki temu pomaga budować u widzów poczucie bezpieczeństwa

i oswajać przestrzeń, które wspierają regulację emocjonalną. Motywem przewodnim spektaklu jest tradycyjna kołysanka Indian z plemienia Q'ero. Aktorki śpiewają ją dwukrotnie w języku Quechua, a na koniec – w języku polskim. Dla najmłodszych odbiorców ważniejsze od słów mogą okazać się ton, brzmienie, tempo. Piosenka wspiera i pomaga budować koncentrację uwagi, budzi emocje, może mieć działanie wy-ciszające, ale również pobudzające. Zachęca do aktywności: kołysania, klaskania.

Istotnym elementem przedstawienia są interakcje. Już na samym początku aktorki smarują dłonie widzów niewielką ilością kremu (bezpieczny krem barierowo-ochronny typu Sudocrem), symbolicznie włączając ich do wspólnoty - za obopólną zgodą. W dalszej części przedstawienia aktorki podchodzą do widzów z lalkowymi zwierzętami. Prowadzą lalki spokojnie, w sposób przewidywalny. Dzieci, które preferują większy dystans i obserwację, otrzymują swobodę w wycofaniu się i pozostaniu przy bliskim dorosłym. Aktorki z dużą uważnością obserwują mikroekspresję dzieci i rodziców i odpowiadają na niewerbalne komunikaty: podchodzą bliżej lub wycofują się, jeśli dziecko nie jest gotowe na dotyk. Kontakt z widzami odbywa się bez pośpiechu, nacisku lub oczekiwania reakcji. Jest subtelnym zaproszeniem, które dziecko może przyjąć lub pozostać przy obserwowaniu wydarzenia.

Galerię zdjęć oraz filmowy zwiastun spektaklu znajdziesz na stronie www.teatrlalek.wroclaw.pl (przy opisie przedstawienia).

ŚWIATŁA I DŹWIĘKI W SPEKTAKLU

światła

W spektaklu światło imituje atmosferę dżungli. Jest ciepłe, przygaszone. Czasami przybiera odcienie zieleni. Zmiany następują płynnie. Światło oświetla tylko niewielką przestrzeń, na której działają aktorki. Czasem wydobywa jedynie kontury scenografii. Widownia jest ukryta w półmroku.

W przedstawieniu pojawiają się krótkie chwile całkowitej ciemności.

- W spektaklu jest wykorzystywane światło UV-A, najbardziej zbliżone do naturalnego promieniowania. U widzów szczególnie wrażliwych na bodźce może jednak wywoływać uczucie zmęczenia wzroku.

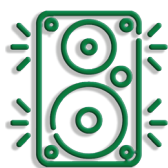
dym sceniczny

W przedstawieniu nie jest wykorzystywany dym sceniczny.

projekcje

W spektaklu nie ma projekcji.

dźwięki

Muzyka w przedstawieniu jest pogodna i harmonijna. Nadaje rytm działaniom postaci i imituje dźwięki dżungli.

W spektaklu pojawia się pieśń plemienia Q'ero z Peru – tradycyjna kołysanka Inków. Aktorki śpiewają ją dwukrotnie w języku Quechua, by w finale zaśpiewać pieśń w polskim tłumaczeniu.

W niektórych scenach muzyka jest grana z głośników, w innych tworzona na żywo. Aktorki grają na drobnych instrumentach perkusyjnych.

Szczegółowy opis bodźców sensorycznych znajdziesz w rozdziale „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie [15](#)

MAPA BODŹCÓW SENSORYCZNYCH W PRZEDSTAWIENIU

UWAGA! W tym rozdziale opisujemy po kolei każdą scenę spektaklu. Jeśli nie chcesz znać szczegółów przed obejrzeniem przedstawienia, przejdź do strony [18](#)

fabuła

bodźce sensoryczne

scena I Powitanie

[0:00-02:40]

Na okrągłym podeście siedzą trzy kobiety. Zaplatają sobie wzajemnie włosy. Malują twarze. Dotykają swoich ramion, jakby zaplatały krąg. Pobrzękują bransoletkami. Witają się z dziećmi, włączają je do swojego kręgu.

ok. 3. minuty interakcja: aktorki podchodzą do niektórych dzieci i nakładają na ich dłonie niewielką ilość kremu

scena II Tukan

[02:40-05:50]

Kobiety tańczą rytmicznie. Jedna z nich animuje, czyli ożywia, lalkowego tukana. Tukan kłapie dziobem. Próbuje rozbić orzecha kokosowego. Podlatuje do dzieci. Jedna z kobiet karmi go orzeszkiem. Tukan odlatuje do dżungli.

interakcje: w trakcie sceny aktorka trzykrotnie podchodzi do dzieci z lalką tukana

scena III Pachamama

[05:50-07:30]

Kobiety stoją naprzeciwko siebie. Znad sceny spadają na nie lekkie, pomarańczowe piórka. Towarzyszą im skrzeczące dźwięki egzotycznych ptaków.

Jedna z kobiet nakłada innej wisiorek z pomarańczowym piórkiem. Druga podaje jej bęben. W rytm miarowych uderzeń śpiewają pieśń w języku Quechua.

fabuła

bodźce sensoryczne

scena IV Motyle

[07:30-09:50]

Zapada półmrok. Kobiety biorą lekkie witki, na których siedzą stada białych motyli. Motyle świecą w ciemności, głośno trzepoczą skrzydełkami. Przelatują nad głowami kobiet, zbijają się w ciasną grupę i znów rozpierzchają się po całej dżungli.

w całej scenie jest wykorzystywane światło UV-A – najbardziej zbliżone do naturalnego promieniowania; daje niebieską poświatę i efekt „świecenia w ciemności”

ok. 9. minuty interakcja: aktorki przelatują motylami ponad głowami dzieci

scena V Leniwiec

[09:50-14:20]

Kobiety siedzą w pozycji kwiatu lotosu. Medytują. Ponad ich głowami zjeżdża lalkowy leniwiec. Jedna z kobiet delikatnie ściąga leniwca z liany. Pozostałe swoimi ciałami naśladują ruch ciała leniwca. Leniwiec buja się, niespiesznie przemieszcza się pomiędzy kobietami. Znika w dżungli.

ok. 10. minuty krótki moment całkowitej ciemności

scena VI Pachamama

[14:20-16:50]

Jedna z kobiet sięga po bęben. Wybija rytm palcami. Kobiety stoją naprzeciwko siebie i śpiewają pieśń w języku Quechua.

Kobiety sięgają po instrumenty. Wygrywają rytm. Tańczą.

ok. 16. minuty krótki moment całkowitej ciemności

ok. 16-17. minuty półmrok

fabuła

bodźce sensoryczne

scena VII Mrówkojad

[16:50-20:30]

Pod stertą liści coś się rusza. Puchaty ogon przesuwają się w prawo i w lewo. To lalkowy mrówkojad. Mrówkojad rozgląda się, wdrapuje na podest, węszy. Podchodzi do dzieci, łaskocze je swoim długim nosem. Jedna z kobiet rzuca mu ziarenka. Mrówkojad pochlania je jak odkurzacz. Zasypia.

ok. 19. minuty interakcja: aktorka podchodzi do dzieci z lalką mrówkojada

scena VIII Pachamama

[20:30-24:00]

Na środku podestu stoi bambusowa miska. Z góry do miski sypie się piasek. Kobiety śpiewają pieśń w języku polskim. Zapraszają zwierzęta, siadają z nimi na podestach. Zwierzęta wracają do dżungli.

ok. 21. minuty krótka chwila całkowitej ciemności

scena IX Świetliki

[24:00-26:00]

Kobieta stawia na podeście inną miskę. Wylatuje z niej chmara świetlików. Unoszą się ponad miską, podlatują do innych kobiet. Świecą na niebiesko i czerwono.

w całej scenie jest wykorzystywane światło UV-A – najbardziej zbliżone do naturalnego promieniowania; daje niebieską poświatę i efekt „świecenia w ciemności”

scena X Pożegnanie

[26:00-28:00]

Świetliki unoszą się w powietrzu. Zostawiają za sobą świetliste smugi. Podlatują do dzieci. Kobiety wychodzą.

ok. 27 minuty światło UV-A – najbardziej zbliżone do naturalnego promieniowania; daje niebieską poświatę i efekt „świecenia w ciemności”

ok. 28. minuty interakcja: aktorki przelatują świetlikami ponad głowami dzieci

CZY PRZEDSTAWIENIE JEST DOSTĘPNE DLA WIDZÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI?

Przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach:

a) osób z trudnościami w obszarze poruszania się:

Scena na Piętrze, na której prezentowany jest spektakl „Dżungla”, jest dostępna dla osób z trudnościami w obszarze poruszania się. Widzowie mogą skorzystać z windy w asyście pracownika obsługi widowni. Winda dojeżdża na poziom widowni Sceny na Piętrze. Miejsca na widowni można zająć bez konieczności pokonywania schodów. Liczba miejsc dla osób poruszających się na wózku jest ograniczona, warto więc zgłosić ten fakt podczas rezerwacji biletów.

b) osób z trudnościami w obszarze widzenia:

Przedstawienie nie ma opracowanej audiodeskrypcji. W wybranych terminach widzom z trudnościami w obszarze widzenia proponujemy touch-tour – oprowadzanie dotykowe z audiodeskrypcją na żywo. Touch-tour pozwala poznać przestrzeń spektaklu „Dżungla”. Chęć udziału w oprowadzaniu możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

Osobom słabowidzącym polecamy miejsca w pierwszych rzędach – tak, aby mogły lepiej dostrzec szczegóły inscenizacji. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

c) osób z trudnościami w obszarze słyszenia:

Przedstawienie pod tytułem „Dżungla” jest zbudowane z obrazów. Pojawia się w nim dwukrotnie pieśń w języku Quechua, powtórzona w języku polskim. Spektakl nie jest tłumaczony na Polski Język Migowy. Nie jest również opatrzony napisami.

d) osoby z trudnościami w obszarze rozumienia:

Przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną. Spektakl operuje teatralną metaforą, która jest zrozumiała dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną w różnym stopniu. W spektaklu niemal nie ma słów. Obrazy są spokojne, uniwersalne i zachęcają do dużej swobody w odczytywaniu treści przedstawienia.

Widzowie o szczególnych potrzebach mogą skorzystać z asysty w dotarciu do budynku Teatru z taksówki lub najbliższych przystanków komunikacji miejskiej. Potrzebę asysty możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

W JAKI SPOSÓB RODZIC MOŻE WESPRZEĆ DZIECKO W ODBIORZE SPEKTAKLU I W DOŚWIADCZENIU PIERWSZEJ WIZYTY W TEATRZE?

[oprac. Lidia Kurczaba – pedagogka, terapeutka integracji sensorycznej]

Przed pierwszą wizytą w teatrze

Małe dzieci nie potrafią jeszcze nazwać swoich przeżyć i spostrzeżeń po spektaklu, ale z pewnością okażą je w sposób niewerbalny: mimiką, ciałem, ruchem, bliskością lub innym zachowaniem.

Podczas pierwszej wizyty w teatrze warto zaufać swojej intuicji i podążać za dzieckiem, pozwolić mu na przeżywanie spektaklu we własnym tempie i rytmie. Każdy rodzic najlepiej zna swoje dziecko, jego potrzeby, i rozpozna sygnały, które świadczą o zaciekawieniu lub zmęczeniu. Teatr to dla Was zupełnie nowa sytuacja. Możliwe, że właśnie tutaj dowiecie się o dziecku czegoś nowego, nieodkrytego.

Podczas pierwszej wizyty w teatrze nie musicie oglądać przedstawienia od początku do końca. Jeśli dziecko jest niespokojne lub zmęczone, możecie na chwilę wyjść. Spektakle dla najmłodszych to zbiór powiązanych ze sobą dramaturgicznie obrazów, które jednak nie mają linearnej fabuły. Gdy przestaniecie je na chwilę śledzić, po powrocie nie będziecie mieli problemu z odnalezieniem się w opowieści. Z tego samego powodu nie musicie zachęcać dziecka, by przez cały czas patrzyło na scenę.

Jeśli obserwujecie, że Wasze dziecko ma trudność z adaptacją do nowego miejsca i sytuacji, możecie je wspierać krótkimi komunikatami: „jestem obok”, „możesz mnie przytulić”, „jestem tu z tobą”, „to jest coś nowego dla ciebie”, itp.

A gdy dziecko z zainteresowaniem patrzy na scenę – jest zafascynowane, pochłonięte przedstawieniem – dobrze pozwolić mu być w tym doświadczeniu. Nie ma potrzeby, byście w tym czasie mu przerywali, odwracali uwagę zagadywaniem czy rozmową. To dobra okazja, by zaobserwować, co najbardziej dziecko ożywia: światło, ruch, piosenki, rekwizyty, a może muzyka?

Wizyta na spektaklu nie musi być okazją do poszerzania wiedzy, zdobywania nowych umiejętności, poznania nazw. Dla najmłodszych dzieci równie ważne jest przeżywanie doświadczenia: obserwacja, obecność, osvajanie się z nową przestrzenią. Dzieci uczą się świata poprzez swobodną zabawę, zmysły, relacje z otoczeniem. Dziecko nie musi zapamiętać wszystkiego, co się działo na scenie. Równie cenne będzie wyjście z teatru ze wspomnieniem atmosfery, obecności bliskich dorosłych i ich wsparcia w nowym doświadczeniu i przeżywanych przy tej okazji emocjach.

Reakcje na nowe doświadczenie

Każde dziecko ma swoje własne potrzeby, sposób odbierania świata i reakcje na nowe doświadczenia. Część dzieci podczas spektaklu pozostanie na kolanach rodzica, bezpiecznie wodząc wzrokiem za działaniami na scenie, część będzie żywo reagować: wstawać, podchodzić bliżej, wokalizować. Inne odwrócą się i będą oglądały tylko fragmenty przedstawienia. Wszystkie te reakcje są naturalne – pierwsza wizyta w teatrze to dla małego widza mnóstwo nowych informacji, które mogą wymagać poukładania i przetworzenia. Dla małych dzieci obserwowanie otoczenia, poruszanie się lub wycofanie mogą być jedną z wielu możliwych form regulacji emocji.

- * reakcje na nowe bodźce oraz sytuacje mogą objawiać się poprzez otwieranie szerzej oczu lub buzi, przyleganie do rodzica, trzymanie za rękę, rozglądanie się, zastygnięcie, chęć zabawy, skakanie, dotykane scenografii i in.
- * niektóre bodźce mogą wywołać pozornie sprzeczne reakcje – na przykład płacz i śmiech równocześnie. To zupełnie naturalne.
- * dla dzieci ważna jest reakcja dorosłego. Maluch może się przyglądać twarzy rodzica, szukać aprobaty w spojrzeniu, słowie, reakcji. To pomoże mu poczuć się bezpieczniej. Z drugiej strony napięcie rodzica może rezonować z małym dzieckiem, które współodczuwa emocje bliskich dorosłych,
- * jeśli dziecko poczuje się przytłoczone, a przetworzenie bodźców okaże się w tym dniu zbyt dużym wysiłkiem, dziecko może odwracać głowę, zasłaniać oczy lub uszy, będzie chciało wyjść, mocniej się przytulić, może zacząć płakać lub zareaguje w sposób, którego do tej pory nie obserwowaliście,
- * najmłodszy odbiorcy „Dżungli” mają bardzo krótki czas koncentracji uwagi: dziecko może chcieć wstać, zacznie się rozglądać, wyda się znudzone. To naturalna reakcja na dużą ilość nowych informacji. Nie odbierajcie tego jako niepowodzenia Waszego pierwszego teatralnego doświadczenia,
- * mali odbiorcy mają wielkie potrzeby, a wśród nich dominuje regularny sen i karmienie. Może się zdarzyć, że pora spektaklu zbiegnie się z porą drzemki i wtedy fizjologiczne potrzeby będą dominujące. Przed spektaklem warto zadbać o podstawowe potrzeby malucha: suchą pieluchę, zadowolony brzusek oraz szczególną uważność na zmęczenie.

A po przedstawieniu...

Warto podążać za Waszymi obserwacjami ze spektaklu. Jeśli dziecko żywo reagowało na któryś z elementów przedstawienia, możecie przenieść te doświadczenia do codziennych zabaw.

- ✿ w Waszych zabawach ze światłem możecie sięgnąć po lusterka lub obserwować światło, które odbija się w wodzie – rzece lub jeziorze. Jeśli chcecie osiągnąć efekt kolorowych światła, wykorzystajcie latarkę i kolorowe bibułki lub filtry do reflektorów,
- ✿ efekt świecenia w ciemności uzyskacie przy pomocy farb fluorescencyjnych, które świecą podświetlone bezpiecznym światłem UV (np. z latarki). W świetle UV świeci również wiele białych materiałów – szczególnie te, wykonane z włókien syntetycznych. Możecie również wykorzystać farby luminescencyjne (fosforyzujące), które świecą po naświetleniu światłem dziennym lub sztucznym. Oba typy farb powinny być używane wyłącznie przez dorosłych – nie są odpowiednie dla małych dzieci,
- ✿ warto wspólnie poszukać dźwięków dżungli w otaczającej przyrodzie: przesypywanie piasku czy stukanie o siebie różnymi orzechami pozwolą Wam stworzyć leśną orkiestrę,
- ✿ jeśli chcecie stworzyć audiosferę dżungli przy pomocy instrumentów, sięgnijcie po drobne perkusjonalnia. W spektaklu aktorki wykorzystują bęben obręczowy, cabasę i guiro.
- ✿ odkryjcie własną dżunglę w najbliższej okolicy: możecie wspinać się po różnych naturalnych powierzchniach, układać liście lub kamienie,
- ✿ jeśli dziecko okaże gotowość, by po jakimś czasie wrócić do wizyty w teatrze, możecie mu pomóc w nazywaniu doświadczeń: zwrócić uwagę, że wyciągało rączki w stronę aktorek, śmiało się, gdy tukan stukał w orzeszka, kołysało się w rytm piosenki – w zależności od indywidualnego sposobu reakcji.

SŁOWNICZEK TRUDNIEJSZYCH POJĘĆ

AUDIODESKRYPCJA – słowny opis warstwy plastycznej spektaklu, dostępny dla osób z trudnościami w obszarze widzenia. W repertuarach i na stronie internetowej audiodeskrypcja jest określona skrótem AD. Podczas przedstawienia osoby, które potrzebują audiodeskrypcji, odsłuchują ją na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor opisuje jak wygląda scenografia, kostiumy oraz działania aktorów. Audiodeskrypcja nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą jej. Podczas warsztatów prowadzimy audiodeskrypcję na żywo – prowadzący opisują na głos wygląd osób, przedmiotów i działań.

DOSTĘPNOŚĆ – możliwość skorzystania z różnych miejsc i wydarzeń bez ograniczeń. Dostępność obejmuje obszary widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia. Dzięki odpowiednio zaplanowanym wydarzeniom oraz wykorzystanym technologiom i udogodnieniom w spektaklach, warsztatach i oprowadzaniach mogą wziąć udział m.in. osoby z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodne, seniorzy, rodzice małych dzieci i wiele innych grup. Nie tworzymy osobnych wydarzeń, ale dbamy o to, byśmy mogli wspólnie doświadczać teatru.

NAPISY DO SPEKTAKLI – są to napisy w języku polskim, które wyświetlamy podczas wybranych wydarzeń. Napisy służą głównie osobom g/Głuchym i słabosłyszącym. Nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością słuchu znają Polski Język Migowy i to właśnie napisy pomagają im w poznaniu treści wydarzenia. Podczas spektaklu napisy są wyświetlane na ekranach, umieszczonych z boku sceny. Ekran nie zasłaniają obrazu, ani nie przeszkadzają w odbiorze. Na ekranach, poza kwestiami postaci, autor napisów wyświetla również opisy najważniejszych dźwięków w spektaklu lub rodzaj muzyki, która towarzyszy scenie.

NEURORÓŻNORODNOŚĆ – określenie na różne funkcjonowanie ludzkich mózgów w takich obszarach, jak uczenie się, kontakty społeczne, skupienie uwagi, przeżywanie i okazywanie emocji, i wielu innych. Może obejmować osoby w spektrum autyzmu, spektrum ADHD, wysoko wrażliwe, w kryzysach zdrowia psychicznego. Neuroróżnorodność odchodzi od wcześniejszych koncepcji zaburzeń rozwojowych lub czynników środowiskowych. Zwraca uwagę na naturalne różnice między ludźmi oraz empatię i komunikację, dzięki którym możemy razem funkcjonować.

POLSKI JĘZYK MIGOWY – język, którym posługują się osoby g/Głuche. Jest to system znaków – gestów, które odpowiadają słowom i zwrotom w języku polskim. Dodatkowo w Polskim Języku Migowym istnieją znaki, które odpowiadają pojedynczym literom alfabetu i cyfrom. Polski Język Migowy ma swoją własną gramatykę, różną od gramatyki języka polskiego. Gdy w repertuarze lub na stronie internetowej zobaczysz skrót PJM to znaczy, że podczas spektaklu lub warsztatu będzie obecny tłumacz Polskiego Języka Migowego. Tłumacz będzie tłumaczyć wydarzenie lub pomoże w komunikacji z osobami g/Głuchymi.

TEKST OBJAŚNIAJĄCY – dodatkowy tekst, który towarzyszy spektaklowi. Wspiera osoby z trudnościami w obszarze rozumienia w interpretacji metafor teatralnych, rozumieniu trudniejszych słów lub podążaniu za fabułą – w przypadku retrospekcji lub wielu wątków. Podczas spektakli teatralnych osoby, które potrzebują tekstu objaśniającego, odsłuchują go na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor podpowiada znaczenie słów, obrazów i sytuacji, łączy wydarzenia i jest przewodnikiem po świecie przedstawienia. Tekst objaśniający nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą go.

KONTAKT

Jeśli chcesz kupić bilet na przedstawienie „Dżungla”, możesz skontaktować się z pracownikami Biura Organizacji Widowni:

nr telefonu: 71 335 49 11 lub 71 335 49 12 lub 71 335 49 49

e-mail: widownia@teatrlalek.wroclaw.pl

Pracownicy Biura Organizacji widowni pomogą Ci wybrać odpowiednie miejsce oraz kupić bilet. Pracownicy Biura Organizacji Widowni pracują od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Jeśli potrzebujesz informacji o dostępności przedstawienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, tłumaczenia PJM lub asysty, możesz skontaktować się z Martą Kurowską, specjalistką ds. dostępności i edukacji:

nr telefonu: 71 335 49 09 lub 504 54 74 26 (tylko sms)

e-mail: marta.kurowska@teatrlalek.wroclaw.pl

Specjalistka do spraw dostępności i edukacji pracuje od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00 oraz podczas wybranych dostępnych wydarzeń.

Tekst: Marta Kurowska

Autorzy plakatu: Natalia Tilszner, Robert Mazurczyk

Projekt graficzny: Robert Maniak

Zdjęcia: Karol Krukowski, Robert Maniak

Konsultacja: Lidia Kurczaba

Przedprzewodnik do spektaklu „Dżungla” powstał w ramach zadania „Teatr wrażliwy. Poprawa dostępności oferty i wydarzeń Wrocławskiego Teatru Lalek”.

Środki na realizację zadania pochodzą z projektu „Projektowanie Uniwersalne Kultury – dostępność w instytucjach kultury” prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury w ramach działania 3.3 „Systemowa poprawa dostępności”, priorytetu III „Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami” Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

